

Stockholm – Vällingby Rotaryklubb

Veckomöte 2011-11-22

President: Janne Strömberg

Närvarande medl: 19

Gäster: Kerstin Sjöström, Helsingborg RK och Hans Sjöström, Helsingborg RK
Lloyd Lindgren, styrelsens gäst

Föredragshållare: **Yrsa Stenius**

Föredragsrubrik: **Jussi Björling 100 år**

Klubbärenden: **Julbord** på Tranebergsstugan den 8/12. Anmälan till Olle Ljungberg.
Julkort och korrespondenskort säljs till förmån för u-fonden i buntar om 15 st. inkl. kuvert för 100 kr. Motiven finns på u-fondens hemsida: www.rotary.se/u-fonden, klicka på Julkort i vä-spalten.
Beställningar till Christer Bergheden. Sista beställningsdag tisdag 29/11.
Margareta Storåkers Bark påminner om **Händels Messias** som ges i Storkyrkan 26/11 och 27/11.

Dagens föredrag:

Yrsa Stenius gav 2002 ut boken "Tills vingen brister" som handlar om Jussi Björlings liv, vilket är ett märkligt livs- och konstnärsöde. En något reviderad upplaga utkom tidigare i år som pocket.

I år är det 100 år sedan han föddes. Redan som fyraåring stod han första gången på scen och sjöng offentligt. Han formades som sångare av sin far David Björling, som utbildats till operasångare i USA. Som sångpedagog hade han två speciella idéer - det går att lära mycket små barn att sjunga samt att man inte behöver göra uppehåll med att sjunga under målbrottet. Detta tillämpade han på sina tre söner, Olle, Jussi och Gösta som tillsammans med honom själv bildade Björlingkvartetten.

Från 1915 till 1926 då fader dog, gjorde man över 1000 konserter i Sverige, i Europa och inte minst i USA. Man turnerade nästa oavbrutet vilket gick ut över skolgången som blev bristfällig.

Då fadern dog var Jussi 15 år. Han hade ingen utbildning och inga pengar men var fast besluten att bli sångare. Han lyckades 1928 få provsjunga för dåvarande operachefen i Stockholm, John Forsell, som i sina anteckningar konstaterade: "Märkvärdigt bra, fenomen 17 år. Bör anammas och skötas. Bör kunna bli något". Som tjugooåring var han klar på operaskolan i Stockholm och samma år, 1931 gjorde han sitt internationella genombrott på Tivoli i Köpenhamn. John Forsell stöttade Jussi och lade upp hans repertoar. USA-debuten som tjugosexåring skedde i Carnegie Hall. Året därpå debuterade han på Metropolitan i New York som Rudolfo i La bohème. Efter detta blev Met hans hemmascen och kom att bli 1900-talets allra största tenor.

Jussis person kom att präglas av fram för allt tre saker: Det första var saknaden av modern som dog då han var sex år. Hon hade mycket liten kontakt med barnen då hon var svårt sjuk i tuberkulos. Det andra var den mycket krävande fadern som inte gav så mycket oegennyttig kärlek utan mest bekräftade barnens prestationer. Det gällde att duga för pappa David. Det tredje var avsaknaden av utbildning. Han hade genom livet stora komplex för sina kunskapsbrister.

Jussi saknade en riktig och kärleksfull barndom, vilket gjorde honom emotionellt nästan som ett barn även som vuxen. Jussi var skör och känslig med benägenhet för depressioner, något som han dämpade med alkohol. Han hade inga andra intressen än musiken, där han hela tiden kände att publiken hade nya och högre krav på honom.

Jussi dog i sömnen 1961. Han var då 49 år. Det kan ses som grymt att ryckas bort så ung. Å andra sidan slapp han uppleva att bli sämre som sångare. Sången var hela hans liv och han kände att han inte längre var lika bra som tidigare. Det är tveksamt om han skulle ha klarat ett liv utan sången.

/Christer Bergheden